

Arbeidsnotater

S T A T I S T I S K S E N T R A L B Y R Å

OSLO: Postboks 8131 Dep, Oslo 1
Tlf. (02) *41 38 20

KONGSVINGER: Postboks 510, Stasjonssida, 2201 Kongsvinger
Tlf. (066) *14 988

IO 78/25

21. september 1978

KRYSSLØPSKORRIGERTE IMPORTKOEFFISIENTER FOR ULIKE SLUTTLEVERINGSTYPER FOR 1976

av

Ådne Cappelen

INNHOLD

	Side
1. Innledning	1
2. Kvantisumsmodellen i MODIS IV som en kryssløpsmodell med eksogene sluttleveringer	1
3. Kryssløpskorrigerte importkoeffisienter for ulike sluttleveringstyper for 1976	4
4. Bruk av koeffisientene til en dekomponering av importen i 1976	11
5. Marginale importkoeffisienter for privat konsum 1976	15

1. INNLEDNING¹⁾

I de siste årene har interessen for utenriksøkonomien økt betydelig, kanskje særlig i den offentlige debatt. Dette henger i stor grad sammen med oljevirksomhetens omfang og betydning for norsk økonomi, samt det internasjonale konjunkturtilbakeslag fra 1975 og framover. Begge forhold har vært av stor betydning for myndighetenes utforming av den økonomiske politikken.

Den umiddelbare foranledning til de beregninger som dokumenteres i dette notatet, var Finansdepartementets ønske om mer detaljerte opplysninger om virkningen på importen og dens sammensetning, av endringer i ulike etterspørselskomponenter (sluttleveringer). Disse opplysningene ble bl.a. brukt ved utarbeidelsen av St.meld. nr. 76 (1977-1978) Tillegg til langtidsprogrammet 1978-1981. De beregninger som dokumenteres i dette notatet er basert på 76 - 2 utgaven av MODIS IV, mens de tall Finansdepartementet brukte var basert på 76 - 1 utgaven. Forskjellen på de to utgavene er at 76 - 2 utgaven baserer seg på et mer "up to date" utenriksregnskap.

I dette notatet skal vi studere importvirkninger av endringer i visse eksogene variable ved hjelp av en enkel kryssløpsmodell hvor alle shuttleveringerne er eksogene. Denne modellen skiller seg fra kvantumsmodellen i MODIS IV (jfr. MODIS-notat nr. 2, IO 75/1) ved at alle konsumposter er eksogene i vår modell, mens de blir endogent bestemt ved en makrokonsumfunksjon og fordelingsrelasjoner i MODIS IV. Vi gjør altså ikke noe forsøk på å forklare endringer i noen shuttleveringstyper, men bare importvirkningen og dermed indirekte virkningen på innenlandsk produksjon. Byrået har tidligere publisert detaljerte virkningstabeller ved hjelp av MODIS IV (jfr. Virkningstabeller for 1974, IO 76/19). De tall som publiseres i dette notatet, viser virkningen på importen direkte og indirekte gjennom varekryssløpet av endringer i alle shuttleveringer på det mest detaljerte nivå i MODIS IV. De virkningstall som hittil har vært publisert for import, baserer seg på bruk av kvantumsmodellen i MODIS IV. Som nevnt er privat forbruk i denne modellen i hovedsak endogent bestemt. Virkningen på importen av endringer i de enkelte konsumpostene (48 i alt) kan derfor bare studeres indirekte via endringer i de faktorer som påvirker konsumet (disponibel realinntekt, relative priser o.l.). Den modellen som blir presentert i neste kapittel, gir oss derimot muligheter for en nærmere undersøkelse av importvirkninger av endringer i de enkelte konsumpostene.

2. KVANTUMSMODELLEN I MODIS IV SOM EN KRYSSLØPSMODELL MED EKSogene SLUTTLEVERINGER

Vi skal i dette kapitlet gi en kortfattet framstilling av hvordan kvantumsmodellen i MODIS IV slik den i dag foreligger, kan gjøres om til en enkel kryssløpsmodell med bare eksogene shuttleveringer. Hovedforskjellen fra den kvantumsmodellen som det er gjort rede for i MODIS-notat nr. 2, er at konsumet er eksogent.

Sammenligner vi med framstillingen i MODIS-notat nr. 2, kan endringen i kvantumsmodellen framstilles som følger. Relasjonene (11.2) - (11.4) og (11.8) - (11.11) er uforandret bortsett fra at vi kan sette $\hat{A}_B^X = I$ (enhetsmatrisen) fordi vi er interessert i 1976 koeffisienter og ikke endringer i disse. I stedetfor (11.5) - (11.7) setter vi:

$$(2.1) \quad A_C = A_C^X$$

Vi erstatter altså konsummodellen med eksogene anslag, A_C^X . Kryssløpsmodellen blir da følgende

$$(2.2) \quad \Lambda_P A_P + \Lambda_B A_B + \Lambda_C A_C + \Lambda_I A_I + \Lambda_E A_E = X_P + X_B$$

hvor A_i ($i=P, B, C, I, E$) er aktivitetsnivåer dvs. differansen mellom totale leveranser av varer fra og totale leveranser til hver aktivitet målt i markedsverdier. Λ_i ($i=P, B, C, I, E$) er aktivitetskoeffisienter. X_P og X_B er lagerendringer for henholdsvis innenlandsk produksjon og import. Likningen sier at $X_P + X_B$ utgjør differansen mellom totale leveranser fra alle aktiviteter og totale leveranser til alle aktiviteter av hver vare.

1) Jeg takker Svein Longva og Paal Sand for gode råd underveis og Anne Hustveit for den praktiske gjennomføring av beregningene.

A_p bestemmes ved

$$(2.3) \quad A_p = \pi_{A_p} Z + A_p^*$$

hvor Z er en vektor av hjelpevariable som kan tolkes som samlet etterspørsel etter innenlandske produksjon av varer som er hovedvarer i endogent bestemte produksjonsaktiviteter (jfr. MODIS-notat nr. 2 s. 9).

Vi skal kort gå inn på innholdet i A_p^* ; eksogene produksjonsaktiviteter. I forhold til den versjon som ble lagd i forbindelse med etablering av grunnlaget for 1976 (76-2) er vare- og aktivitetslistene uendret. Ved hjelp av utvelgingsvektorer, de såkalte Ω -vektorene (jfr. MODIS-notat nr. 8), har vi endret inndelingen av modellens endogene og eksogene variable slik at alle produksjonsaktiviteter med output og alle importaktivitetene er endogene. De produksjonsaktiviteter som bare har input (vareinnsats) er fortsatt eksogene. Det gjelder bl.a. alle inputaktiviteter i jordbrukssektorene og i sektorene "Utvinning av råolje og naturgass", "Boring etter olje og gass som særskilt virksomhet på kontraktbasis", "Olje og gasstransport med rør" og "Utenriks sjøfart". Disse aktivitetene inngår i A_p^* . I tillegg kommer produksjonsaktivitetene for offentlig forvaltning. Disse består av to grupper. De såkalte gebyraktivitetene har bare output (av gebyrvarer) og mottar ikke importleveranser. Vi har derfor utelatt dem fra tabellene i kapittel 3 i dette notatet. Den andre gruppen består av vareinnsatsaktivitetene som mottar alle vareleveranser til offentlig forvaltning, herunder import. Disse vareinnsatsaktivitetene vil vi også omtale som shuttleleveringsaktiviteter. Ettersom noen inputaktiviteter fortsatt er eksogene får vi ikke med oss alle kryssløpsvirkningene ved en økning i en shuttleverring. Betydningen av dette avhenger av hvilke shuttleleveringer som økes. Hvis matvarekonsumet økes bør en også øke vareinnsatsen i jordbruket, fordi jordbrukssektorene er en viktig innenlandske leverandør av matvarer. Importvirkningen av økt kjøp av egne transportmidler skulle derimot ikke påvirkes av dette forholdet i nevneverdig grad.

Importmodellen kan skrives som (jfr. (11.4) i MODIS-notat nr. 2):

$$(2.4) \quad A_B = E_2 B_p^- A_p + E_2 B_I^- A_I + E_2 B_C^- A_C + E_2 B_E^- A_E + E_2 X_B + E_3 Z$$

Leddet A_B^{**} i relasjon (11.4) som inneholder eksogene importaktiviteteter faller bort fordi alle importaktivitetene er endogene. Investerings- og eksportaktivitetene er eksogene:

$$(2.5) \quad A_I = A_I^*$$

$$(2.6) \quad A_E = A_E^*$$

Lagerendring, innenlandske produksjon bestemmes ved:

$$(2.7) \quad X_p = \pi_{X_p} Z + X_p^*$$

hvor X_p^* er eksogen lagerendring, innenlandske produksjon. Lagerendring, import er eksogen:

$$(2.8) \quad X_B = X_B^*$$

Kryssløpsmodellen består nå av relasjonene (2.1) - (2.8). Vi løser modellen ved først å finne et uttrykk for Z . Vi setter da (2.1) og (2.3) - (2.8) inn i (2.2) og innfører hjelpestørrelsene $E_4 = \Lambda_B E_2$ og $E_5 = \Lambda_B E_3$. Løsningen for Z blir da:

$$(2.9) \quad Z = [(\Lambda_p + E_4 B_p^-) \pi_{A_p} + E_5 - \pi_{X_p}^{-1}] [X_p^* + (I - E_4) X_B^* - (E_4 B_p^- + \Lambda_p) A_p^* - (E_4 B_C^- + \Lambda_C) A_C^* - (E_4 B_I^- + \Lambda_I) A_I^* - (E_4 B_E^- + \Lambda_E) A_E^*]$$

Setter vi (2.3) inn i (2.4) får vi:

$$(2.10) \quad A_B = (E_2 B_P^{-\pi} A_P + E_3)Z + E_2 B_P^{-\pi} A_P^* + E_2 B_I^{-\pi} A_I^* + E_2 B_C^{-\pi} A_C^* + E_2 B_E^{-\pi} A_E^* + E_2 X_B^*.$$

I (2.10) kan $E_2 B_i^{-\pi} A_i^*$ ($i=P, C, E, I$) tolkes som direkte importvirkninger, mens ledet som inneholder Z representerer de indirekte virkningene. Den eksplisitte løsning for A_B fås ved å sette inn (2.9) i (2.10). Innfører vi hjelpestørrelsene $E_6 = (\Lambda_P + E_4 B_P^{-\pi}) A_P + E_5 - \pi X_P$ og $E_{20} = (E_2 B_P^{-\pi} A_P + E_3) E_6^{-1}$ får vi:

$$(2.11) \quad A_B = E_{20} X_P^* + (E_{20} - E_{20} E_4 + E_2) X_B^*$$

$$\begin{aligned} & - [E_{20} (E_4 B_P^{-\pi} + \Lambda_P) - E_2 B_P^{-\pi} A_P^*] \\ & - [E_{20} (E_4 B_C^{-\pi} + \Lambda_C) - E_2 B_C^{-\pi} A_C^*] \\ & - [E_{20} (E_4 B_I^{-\pi} + \Lambda_I) - E_2 B_I^{-\pi} A_I^*] \\ & - [E_{20} (E_4 B_E^{-\pi} + \Lambda_E) - E_2 B_E^{-\pi} A_E^*] \end{aligned}$$

Uttrykkene inne i hakeparentesene gir de kryssløpskorrigerte importkoeffisientene for de ulike sluttleveringsaktivitetene. Vi skal ikke gå nærmere inn på importvirkningen av lagerinvesteringer. Løsningen for A_P får vi ved å sette inn (2.9) i (2.3). Siden denne størrelsen ikke er interessant for vårt formål, er den utelatt her.

Kvantumsmodellen i MODIS IV er i hovedtrekk en etterspørselsmodell. Tilgangen av en vare kan komme fra (i) innenlandsk produksjon, (ii) import, (iii) lagerendring, innenlandsk produksjon og (iv) lagerendring, import. Lagerendringene vil i hovedsak være eksogene. I og med at vi har endogenisert alle tidligere eksogene produksjonsaktiviteter er det bare en vare hvor lagerendring, innenlandsk produksjon er bestemt residualt og det er MODIS-vare 10086 "Varer under arbeid". I praksis kan vi se bort fra denne varen. En økning i en sluttlevering vil derfor kreve en økning i innenlandsk produksjon og/eller import. Ettersom konsumet er eksogenet forsvinner multiplikatoreffektene fra kvantumsmodellen. Den økning i investeringene på 100 mill.kroner fører derfor til at summen av innenlandsk produksjon og import øker med 100 mill. kroner. Det er derfor tilstrekkelig å få informasjon om virkningen på samlet import av en sluttleveringsendring, selv om vi ønsker å vite virkningen på innenlandsk produksjon (og omvendt). Riktig nok får vi på denne måten ikke oversikt over hvilke innenlandske produksjonsaktiviteter som må øke sin produksjon for å dekke etterspørselsøkningen. Når vi ikke publiserer slike tall her skyldes det at omfanget av slike virkningstabeller ville bli meget stort. Det finnes ca. 290 aktiviteter for privat og offentlig konsum, investeringer og eksport og ca. 200 varer som produseres i ca. 220 produksjonsaktiviteter slik at eksklusive eksogene lagerendringer ville det bli en matrise med dimensjon ca. (220, 290) og dermed inneholde over 60 000 kryssløpskorrigerte koeffisenter. Antall importaktiviteter er ca. 130. Derfor ville antall kryssløpskorrigerte importkoeffisenter også bli meget stort. Vi har derfor begrenset oss til en inndeling av importen i to; konkurrerende og ikke-konkurrerende import. Dette er mulig fordi alle ikke-konkurrerende importvarer har egne importaktiviteter, dvs. inngår i A_B i (2.11) ovenfor med separate aktiviteter. Vi har altså summert alle importaktivitetene for ikke-konkurrerende varer og for konkurrerende varer.

Som nevnt innebærer eksogeniseringen av privat konsum i forhold til MODIS IV at multiplikatoreffekten av eksogene sluttleveringer forsvinner. Det kan da være grunn til å spørre om relevansen av våre beregninger foruten den informasjon om importstrukturen som vi får. Kan disse tallene gi noen holdepunkter om samfunnsøkonomiske virkninger av endringer i sluttleveringene? Et par eksempler kan kanskje antyde tilfeller hvor svaret på dette spørsmålet kan være bekrefteende.

La oss anta at leveranser av aluminium til eksport synker, og at produksjonen av aluminium også synker idet lagerbeholdningen er uendret. En partiell endring i eksporten vil ved bruk av MODIS IV normalt, dvs. hvis brukeren ikke endrer andre eksogene variable, gi nedgang både i produksjon og sysselsetting og derfor også privat konsum. Hvis aluminiumsprodusentene velger å holde på arbeidskraften

selv om produksjonen går ned, uteblir virkningen på konsummotiverende inntekt fordi eierinntektene i aluminiumsproduksjonen ikke antas å påvirke etterspørsmålet i MODIS IV. Imidlertid vil lavere produksjon gi lavere etterspørsel etter både innsatsvarer fra import og innenlandske produsenter. Hvis også disse produsentene holder på arbeidskraften selv om produksjonen synker uteblir virkningen på konsummotiverende inntekt også her. Reduksjonen i eierinntekten i disse næringene som følge av lavere produksjon og produktivitet kan riktignok gi lavere konsummotiverende inntekt, men denne effekten er liten og den marginale konsumtilbøyelighet for inntekt av selvstendig næringsdrift (deler av eierinntekten i visse sektorer) er så lav at konsumendringen blir liten. Hvis arbeiderne i aluminiumsindustrien ble permittert ved at produksjonen stoppet opp ville allikevel inntektene kunne holdes oppe ved arbeidsløshetsstønad slik at inntektsvirkningen ble liten og utslaget på privat forbruk lite.

I den utstrekning det finnes "slark" i de sammenhenger vi regner med gjelder i økonomien, kan slike partielle resonneringer være realistiske. En slik "slark" kan også gå i motsatt retning av den vi har beskrevet ovenfor. En eksportøkning kan tenkes å komme i stand uten bruk av mer arbeidskraft noen steder i økonomien. Det innebærer at vi regner med en intensivering av arbeidet i de enkelte sektorer som berøres direkte og indirekte av produksjonsøkningen, og at de økte eierinntektene som dette medfører ikke påvirker konsumet.

3. KRYSSLØPSKORRIGERTE IMPORTKOEFFISIENTER FOR ULIKE SLUTTLEVERINGSTYPER FOR 1976

Tabell 3.1 - 3.6 inneholder en oversikt over kryssløpskorrigerte importkoeffisienter etter sluttleveringstype fordelt på konkurrerende og ikke-konkurrerende import. MODIS IV inneholdt i utgave 76-2 i alt 24 ikke-konkurrerende importvarer (jfr. LM55 Varer i MODIS-notat nr. 4). Den totale kryssløpskorrigerte importvirkningen for en aktivitet finnes ved å multiplisere aktivitetsnivået med de to tilhørende importkoeffisientene som står foran og summere. Aktivitetsnivåene er målt i 100 000 kr i 1976-priser. For sammenlikningens skyld har vi også oppgitt de direkte importkoeffisientene som venstre kolonne i hver tabell. I kapittel 2 i kommentaren til formel (2.10) er det analytiske uttrykket for de direkte og kryssløpskorrigerte importkoeffisienter beskrevet formelt. Vi skal ikke kommentere tallene noe nærmere her, men henviser til kapittel 4 hvor tallene brukes i en mer aggregert form.

Tabell 3.1. Importkoeffisienter for eksogene vareinnsatsaktiviteter

Direkte import- koeff.	Kryssløpskorrigerte Ikke- konkur- rerende import	Konkur- rerende import	Aktivitets- nivå	Aktivitets- kode	Betegnelse
0,079	0,068	0,173	-18903.	2310010425	Jordbruk, plateproduksjon
0,010	0,038	0,149	-47065.	2312110111	Jordbruk, husdyrproduksjon, jakt og viltstell
0,014	0,028	0,075	-201.	2313110201	Jordbrukets egne invest.arb.
0,020	0,421	0,157	-8377.	2316510006	Utvinning av råolje og naturgass
0,023	0,301	0,189	-3183.	2371710056	Boring etter olje og gass som særs- skilt virksomhet på kontraktbasis
0	0,976	0,001	-719.	2382410057	Olje og gasstransport med rør
0	0,007	0,685	-15138.	2383010014	Utenriks sjøfart, skip og båter, reparasjoner
0	1.000	0.	-84260.	2383010052	Utenriks sjøfart, driftsutgifter i utlandet

Tabell 3.2. Importkoeffisienter for vareinnsats til stats- og trygdeforvaltningen

Direkte import-koeff.	Kryssløpskorrigerte Ikke-konkur-rerende import	Konkur-rerende import	Aktivitets-nivå	Aktivitets-kode	Betegnelse
0	0.019	0.199	-8020.	2182510007	Statsforv., hj.virksomhet for landtransport
0,015	0.069	0.156	-365.	2184010007	Statsforv., hjelpevirksomhet for sjøfart
0,044	0.080	0.161	-456.	2184510007	Statsforv., lufttransport
0,082	0.218	0.173	-12475.	2191010914	Statsforv., offentlig administra-sjon
0,113	0.068	0.357	-27501.	2191510023	Statsforv., forsvar
0,108	0.080	0.198	-5227.	2192510036	Statsforv., undervisning og forskningsvirksomhet
0,211	0.053	0.301	-1851.	2193010446	Statsforv., helse- og veterinær-tjenester
0,022	0.044	0.155	-209.	2194110007	Statsforv., interesseorg., ideo-logiske og kulturelle org.
0,023	0.068	0.129	-1348.	2199110034	Statsforv., annen produksjon

Tabell 3.3. Importkoeffisienter for vareinnsats til kommuneforvaltningen

Direkte import-koeff.	Kryssløpskorrigerte Ikke-konkur-rerende import	Konkur-rerende import	Aktivitets-nivå	Aktivitets-kode	Betegnelse
0,007	0.026	0.192	-10595.	2282510007	Komm.forv., hj.virksomhet for landtransport
0,035	0.125	0.151	-7858.	2291010040	Komm.forv., offentlig administra-sjon
0,009	0.056	0.144	-2020.	2292010034	Komm.forv., renovasjon og ren-gjøring
0,050	0.110	0.163	-13928.	2292510040	Komm.forv., undervisning og forskningsvirksomhet
0,146	0.062	0.249	-14123.	2293010034	Komm.forv., helse- og veterinær-tjenester
0,083	0.058	0.196	-3361.	2293510007	Komm.forv., sosial omsorg og velferdsarb.
0,043	0.057	0.182	-989.	2294110007	Komm.forv., interesseorg., ideo-logiske og kulturelle org.
0,047	0.036	0.185	-2070.	2295010007	Komm.forv., kulturell tj.yting, underholdning og sport

Tabell 3.4. Importkoeffisienter for private konsumaktiviteter

Direkte import-koeff.	Kryssløpskorrigerte		Aktivitets-nivå	Aktivitets-kode	Betegnelse
	Ikke-konkur-rerende import	Konkur-rerende import			
0,092	0,067	0,383	-3618.	3390110250	Mjøl og gryn m.v. varer av poteter
0,054	0,049	0,158	-14520.	3390210255	Bakervarer
0,032	0,024	0,087	-56406.	3390310201	Kjøtt, kjøttvarer og egg
0,016	0,059	0,130	-10192.	3390410220	Fisk og fiskevarer
0,019	0,033	0,115	-5000	3390510201	Kjøtt- og fiskehermetikk
0	0,031	0,077	-17472.	3390610211	Mjølk, fløte, hermetisk mjølk og mjølkepulver
0,016	0,030	0,081	-8084.	3390710212	Ost
0	0,019	0,051	-2414.	3390810213	Smør
0	0,264	0,215	-2814.	3390910245	Margarin, spiseoljer o.l.
0,113	0,020	0,140	-5850.	3391010111	Friske grønnsaker
0,111	0,240	0,143	-13098.	3391110106	Frisk frukt
0,126	0,066	0,191	-15054.	3391210215	Tørket frukt, friske bær og konservert frukt og grønnsaker
0,046	0,015	0,068	-3421.	3391310111	Poteter
0,130	0,099	0,219	-12667.	3391410260	Kakao og kokesjokolade, spise-sjokolade, drops o.l.
0,040	0,232	0,108	-25099.	3391510266	Sukker, kaffe, te, iskrem og andre matvarer
0	0,091	0,082	-9149.	3391610285	Selters, brus o.l.
0,003	0,034	0,057	-12251.	3391710280	Øl
0,054	0,009	0,075	-22510.	3391810275	Vin, brennevin og sprit
0,049	0,068	0,078	-21661.	3391910290	Tobakk
0,335	0,023	0,428	-60286.	3392010333	Bekledningsartikler
0,259	0,031	0,372	-7059.	3392110300	Tøyler og garn
0,364	0,022	0,438	-12929.	3392210350	Skotøy og skorep.
0	0,005	0,035	-88104.	3392310885	Bolig
0	0,006	0,037	-24654.	3392410685	Elektrisitet
0,205	0,215	0,304	-11126.	3392510468	Brensel
0,226	0,024	0,347	-44001.	3392610375	Møbler, gulvtepper, tekstiler og utstyr
0,400	0,020	0,484	-19174.	3392710591	El. husholdn.app., kjøkkenredsk., glass, dekketøy
0,119	0,021	0,240	-11332.	3392810446	Div. husholdn.art. og tjenester, forsikr. av innbo og løsøre
0	0.	0.	-9679.	3392910965	Leid hjelpe til hjemmet
0,038	0,005	0,058	-81902.	3393010930	Helsepleie
0,033	0,209	0,062	-44458.	3393110651	Kjøp av egne transp.midl.
0,102	0,137	0,140	-21887.	3393210461	Bensin og olje
0,167	0,013	0,290	-14786.	3393310956	Andre utg. til drift og vedlikeh. av egne transp.midl.
0	0,077	0,102	-25900	3393410806	Bruk av off. transp.midl.
0,025	0,010	0,085	-11305.	3393510861	Porto, telefon og telegrammer
0,318	0,022	0,375	-14588.	3393610610	Tv- og radiomottakere
0,290	0,020	0,369	-26773	3393710681	Sportsutst., leketøy, grammofon-plater m.v. og blomster
0	0,009	0,115	-12795.	3393810950	Off. forestill., tv- og radiolisens, lotteri, tipping m.v.
0,064	0,032	0,139	-13602.	3393910416	Bøker og aviser
0,075	0,025	0,157	-6236.	3394010417	Ukeblad og tidsskr., skrivemateriell

Tabell 3.4 (forts.). Importkoeffisienter for private konsumaktiviteter

Direkte import-koeff.	Kryssløpskorrigerte Ikke-konkur-rerende import	Konkur-rerende import	Aktivitets-nivå	Aktivitets-kode	Betegnelse
0	0.033	0.092	-4654.	3394110925	Skolegang
0,176	0.027	0.255	-6324.	3394210446	Kosmetiske preparater, tannkrem
0,091	0.017	0.195	-9999.	3394310961	Hårpl., skjønnhetsspl., toalett-såpe og andre toalettart.
0,370	0.022	0.450	-12242.	3394410681	Reiseeffekter, smykker, ur og andre varer
0	0.029	0.069	-33647.	3394510762	Restauranter, hoteller, selskaps-reiser o.l.
0,001	0.015	0.078	-24871.	3394610939	Tj. fra forsikr. og andre tj.
0	1.000	0.	-37860.	3399110066	Nordmenns konsum i utl. Reisetrafikk
0	1.000	0.	-7650.	3399110067	Nordmenns konsum i utl. Norske sjøfolk

Tabell 3.5. Importkoeffisienter for nyinvesteringer etter art

Direkte import-koeff.	Kryssløpskorrigerte Ikke-konkur-rerende import	Konkur-rerende import	Aktivitets-nivå	Aktivitets-kode	Betegnelse
0	0.	0.000	-533.	2050110129	Endr. i husdyrbestand, livdyr
0	0.018	0.192	-80104.	2051110700	Boligbygg
0	0.017	0.173	-7000.	2051210700	Fritidsbygg (hytter, sommerhus o.l.)
0	0.020	0.207	-46	2051310700	Boligbrakker, koier, rorbuer o.l.
0	0.020	0.207	-11182.	2052110700	Driftsbygg for jordbruk, skogbruk og fiske
0	0.018	0.184	-25409.	2052210700	Off. bygg for undervisn., helse- og sosialt arb.
0	0.017	0.175	-10708.	2052310700	Andre off. driftsbygg
0	0.018	0.183	-51647.	2052410700	Andre driftsbygg (ind., bygg og anl., forretn.bygg, hotellbygg)
0	0.014	0.150	-2624.	2053110700	Grunnforbedr. i jordbr. og skogbr.
0	0.018	0.187	-3335.	2053210700	Bergverks- og industrianlegg
0	0.018	0.183	-18228.	2053310700	Elektrisitetsanlegg
0	0.019	0.195	-24381.	2053410700	Veianlegg
0	0.018	0.191	-8784.	2053510700	Andre off. anlegg
0	0.017	0.180	-14582.	2053610700	Andre anl. (kommunikasjonsanl., skogsveier, fløtningsanl.)
0	1.000	0.	-25520.	2053710049	Olje- og gassrørledninger med land-install. og pumpestasjoner
0	0.	1.000	-0.	2053710046	Olje- og gassrørledninger med land-install. og pumpestasjoner korrek-sjon
0,774	0.005	0.809	-27740.	2053810699	Oljeboring og andre utg. til oljeleting
0	0.	1.000	-650.	2053810046	Oljeboring og andre utg. til oljeleting korrek-sjon
0,336	0.024	0.486	-10442.	2054110640	Skip, skips og båtmotorer m.v.
0,793	0.003	0.867	-100290.	2054110628	Skip, skip
0,709	0.005	0.811	-1448.	2054110629	Skip, skipsreparasjoner m.v.
0,241	0.018	0.480	-4447.	2054210628	Fiskebåter, redn.skøyter, berg-ningsbåter o.l.
0	0.002	0.971	-2503.	2055010660	Fly
0	0.	1.000	480.	2055010045	Fly, korrek-sjon

Tabell 3.5 (forts.). Importkoeffisienter for nyinvesteringer etter art

Direkte import-koeff.	Kryssløpskorrigerte Ikke-konkur-rerende import	Konkur-rerende import	Aktivitets-nivå	Aktivitets-kode	Betegnelse
0	0.385	0.021	-15752.	2056110651	Personbiler og stasjonsvogner
0,393	0.009	0.499	-2800.	2056210654	Busser
0,432	0.009	0.481	-16418.	2056310654	Lastebiler, varebiler, spesial-biler og trekkvogner
0,113	0.007	0.257	-2031.	2057010645	Rullende materiell
0,193	0.233	0.310	-13928.	2058110578	Landbruks- og skogbruksmask. og redsk.
0,138	0.025	0.393	-2767.	2058210321	Fiskeredskap
0,523	0.016	0.600	-43864.	2058310580	Mask. for bergverksdr., ind., bygg og anl.
0,394	0.018	0.508	-3359.	2058410681	Inventar og kontormask. for bergv. dr., ind., bygg og anl.
0,281	0.014	0.451	-9405.	2058510605	Maskinelt og elektr. utst. for elektrisitets- og gassverk
0,347	0.019	0.467	-37491.	2058610610	Utstyr, mask. og inventar for tj. ytende sekt. og off. sivile sek.
0,367	0.010	0.594	-18608.	2058710581	Oljeboreplattformer
0	0.	1.000	-0.	2058710046	Oljeboreplattformer, korreksjon
0,418	0.047	0.551	-9793.	2058810555	Oljeutv.anl., fastmontert, metallkonstruksjoner
0	0.009	0.381	-0.	2058810584	Oljeutv.anl., fastmontert, olje-utvinningsplattformer av betong m.v.
0	1.003	-0.000	-23210.	2058810050	Oljeutv.anl., fastmontert, drifts- og investering utg. uspes. import
0	0.	1.000	-4300.	2058810046	Oljeutv.anl., fastmontert, korrek-sjon

Tabell 3.6. Importkoeffisienter for eksportaktiviteter

Direkte import-koeff.	Kryssløpskorrigerte Ikke-konkur-rerende import	Konkur-rerende import	Aktivitets-nivå	Aktivitets-kode	Betegnelse
0,022	0.238	0.151	-939.	7112510270	Eksport av varer iflg. og utenom handelsstat, ikke nevnt nedenfor
0	0.	1.000	-1040.	7112510045	Korreksjon for avvik mellom faktisk og 2/7 av luftfartsaktivitetene i SAS
0	0.	1.000	-300.	7112510046	Korreksjon for utenlandsk andel av olje- og gassfeltene på Kontinen-talsokkelen
0,019	0.	0.019	-2538.	7112510129	Andre husdyrprodukter i jordbruk m.v.
0,007	0.007	0.034	-284.	7112510142	Skogsprodukter m.v.
0,013	0.060	0.196	-966.	7112510150	Fisk m.v.
0	-0.000	0.000	-66604.	7112510165	Norsk råolje m.v. og naturgass
0	1.000	0.	-561.	7112510166	Råolje m.v. import
0	0.048	0.199	-6533.	7112510170	Kull, svovelkis, koppermalm og annen malm
0,019	0.029	0.098	-1865.	7112510176	Stein, grus, sand, ikke-metalliske mineraler
0,266	0.008	0.308	-696.	7112510201	Kjøtt, kjøttvarer og kjøtthermetikk
0	0.016	0.052	-2780.	7112510212	Ost

Tabell 3.6 (forts.). Importkoeffisienter for eksportaktiviteter

Direkte import-koeff.	<u>Kryssløpskorrigerte</u>		Aktivitets-nivå	Aktivitets-kode	Betegnelse
	Ikke-konkur-rerende import	Konkur-rerende import			
0,028	0.044	0.183	-20536.	7112510220	Fiskevarer
0,051	0.047	0.222	-2182.	7112510225	Fiskehermetikk
0	0.074	0.182	-9678.	7112510230	Fiskeoljer og fiskemjøl
0	0.727	-0.007	-1023.	7112510235	Vegetabilsk oljer
0	0.088	0.270	-2182.	7112510240	Raffinerte og herdede animalske oljer
0	0.232	0.203	-492.	7112510245	Margarin m.v.
0	0.062	0.152	-380.	7112510255	Bakervarer
0,054	0.207	0.228	-346.	7112510260	Sjokolade og sukkervarer
0,092	0.382	0.204	-779.	7112510266	Andre næringsmidler
0	0.037	0.282	-195.	7112510275	Brennevin og vin
0	0.067	0.128	-217.	7112510280	Øl
0	0.379	0.076	-175.	7112510290	Tobakksvarer
0,041	0.064	0.316	-748.	7112510295	Garn
0,125	0.033	0.460	-1578.	7112510300	Vevnader
0,020	0.017	0.464	-734.	7112510305	Tekstilvarer, unntatt klær
0,035	0.028	0.362	-1732.	7112510310	Trikotasjevarer
0,029	0.027	0.392	-750.	7112510321	Golvtepper, tauverk, oljede og belagte tekstiler o.l.
0	0.021	0.325	-628.	7112510333	Yttertøy, skjorter, undertøy m.v. som
0,328	0.014	0.585	-1096.	7112510346	Lær og lær- og skinnvarer, klær av skinn m.v. hatter og luer
0,115	0.015	0.383	-349.	7112510350	Skotøy
0,003	0.019	0.074	-2914.	7112510355	Trelast
0	0.030	0.307	-552.	7112510360	Sponplater
0	0.014	0.172	-948.	7112510365	Monteringsferdige trehus
0,002	0.017	0.239	-796.	7112510370	Bygningsartikler og andre trevarer
0,010	0.022	0.263	-1912.	7112510375	Møbler og innredning av tre
0	0.018	0.198	-3698.	7112510380	Tremasse
0,017	0.040	0.288	-7621.	7112510385	Cellulose
0	0.033	0.291	-18528.	7112510390	Papir og papp
0	0.049	0.139	-348.	7112510395	Trefiberplater
0,059	0.021	0.329	-1192.	7112510400	Emballasje og andre papir- og pappvarer
0	0.027	0.089	-184.	7112510416	Forlegging av bøker
0	0.029	0.091	-410.	7112510417	Ukeblader og andre trykksaker
0,026	0.047	0.266	-5566.	7112510420	Kjemiske grunnstoffer
0,018	0.178	0.171	-8197.	7112510425	Kunstgjødsel og plantevernmidler
0	0.046	0.464	-5124.	7112510430	Basisplast og kunstfiber
0,023	0.040	0.401	-1189.	7112510435	Maling og lakk
0,008	0.033	0.284	-1691.	7112510446	Farmasøytske preparater, vaske-midler og toalettpreparater
0,013	0.027	0.262	-1919.	7112510450	Sprengstoff og ammunisjon
0,046	0.018	0.291	-934.	7112510455	Andre kjemisk tekniske produkter
0	0,719	0.125	-4114.	7112510461	Bensin
0,007	0.762	0.139	-9757.	7112510464	Fyringsolje o.l.
0,108	0.018	0.497	-1136.	7112510468	Andre jordolje-, kullprodukter
0,034	0.017	0.326	-1457.	7112510470	Gummiprodukter
0	0.020	0.404	-4009.	7112510475	Plastvarer
0,006	0.039	0.216	-1109.	7112510486	Keramikk, glass og glassvarer

Tabell 3.6 (forts.). Importkoeffisienter for eksportaktiviteter

Direkte import-koeff.	Kryssløpskorrigerte Ikke-konkur-rerende import	Konkur-rerende import	Aktivitets-nivå	Aktivitets-kode	Betegnelse
0	0.124	0.122	-1077.	7112510495	Sement og kalk
0	0.046	0.133	-260.	7112510501	Teglvarer, betong og betongvarer
0,001	0.061	0.189	-1024.	7112510505	Bearbeidd stein og andre jord og steinvarer
0,047	0.031	0.348	-9780.	7112510510	Jern og stål
0,001	0.190	0.203	-20193.	7112510515	Ferrolegeringer
0,153	0.034	0.135	-2575.	7112510520	Støperiprodukter
0	0.015	0.431	-25742.	7112510525	Aluminium
0,017	0.025	0.614	-19310.	7112510530	Andre ikke-jernholdige metaller
0,001	0.011	0.443	-4646.	7112510535	Valse- og støperiprodukter av ikke-jernholdige metaller
0,165	0.019	0.369	-2785.	7112510546	Husholdningsartikler, håndverktøy, låser og beslag av jern og stål og møbler av metall
0,008	0.014	0.360	-2091.	7112510555	Metallkonstruksjoner
0,003	0.020	0.389	-1282.	7112510566	Metalldukemballasje, -duk, -tråd, spiker og skruer
0,001	0.025	0.290	-4047.	7112510570	Rørarmatur, belysningsutstyr og andre metallvarer
0,007	0.021	0.343	-3222.	7112510575	Jordbruks- og kraftmaskiner
0	1.000	0.	-277.	7112510578	Traktorer
0,027	0.012	0.375	-5635.	7112510580	Maskiner for industri, bergverk, bygge- og anleggsvirksomhet
0,553	0.004	0.727	-5710.	7112510581	Oljeutvinningsplattformer av stål, boreskip m.v. nye og reparasjoner
0	0.009	0.381	-8000.	7112510584	Oljeutvinningsplattformer av betong, betongkonstruksjoner m.v. nye og reparasjoner
0,067	0.017	0.463	-2933.	7112510591	Kontor- og husholdningsmaskiner
0,008	0.016	0.343	-9031.	7112510600	Andre maskiner m.v.
0,087	0.009	0.395	-4364.	7112510605	Elmotorer og materiell for elproduksjon
0,055	0.016	0.390	-6320.	7112510610	Signal-, radio- og annet telemateriell
0,003	0.016	0.375	-2414.	7112510615	Elektriske husholdningsapparater
0	0.008	0.349	-1416.	7112510620	Elektrisk kabel og ledning
0,221	0.017	0.491	-498.	7112510625	Andre elektriske apparater og materiell
0	0.015	0.360	-27.	7112510628	Skip
0	0.018	0.345	-4906.	7112510635	Båter og båtreparasjoner
0,001	0.015	0.362	-2600.	7112510640	Skips- og båtmotorer m.v.
0,088	0.012	0.404	-4093.	7112510654	Andre motorkjøretøy, sykler og andre transportmidler, deler til disse m.v.
0,159	0.012	0.415	-4366.	7112510681	Instrumenter, gull- og sølvvarer, sportsartikler og andre industriprodukter
0	0.007	0.044	-2843.	7112510685	Elektrisitet m.v.
0	0.065	0.080	-7458.	7112510721	Varehandelsavans
0	0.015	0.360	-23260.	7110310628	Skip
0	-0.038	0.006	-173250.	7110510830	Gods- og persontransport i utenriks sjøfart
0	0.015	0.113	-1426.	7110610802	Godstransport med jernbane o.l.
0	0.311	0.085	-1357.	7110610845	Lufttransport
0	0.311	0.085	-6730.	7110710845	Lufttransport

Tabell 3.6 (forts.). Importkoeffisienter for eksportaktiviteter

Direkte import-koeff.	Kryssløpskorrigerte Ikke-konkur- rerende import	Konkur- rerende import	Aktivitets- nivå	Aktivitets- kode	Betegnelse
0	0.015	0.038	-2712.	7110810840	Havnevesen og annen hjelpevirk- somhet for sjøfart
0	0.015	0.038	-1413.	7110810842	Skipsekspedisjon, lasting og lossing
0	0.035	0.047	-2214.	7110810852	Andre tjenester i tilknytning til lagring og transport
0	0.016	0.025	-329.	7110810855	Posttjenester
0	0.011	0.082	-765.	7110810861	Teletjenester
0	0.019	0.271	-1049.	7110910876	Tjenesteyting, livsforsikring, bilforsikring og skadeforsikring
0	0.	0.	-480.	7111210841	Gebyrer, fyr og losvesen
0	0.	0.	-562.	7111210850	Gebyrer, lufttransport
0	0.	0.	-824.	7111210919	Gebyrer, forsvar
0	0.	0.	-30.	7111210924	Gebyrer, undervisning og forskning
0	0.013	0.289	-552.	7111210018	Eksport av tjenester ikke nevnt nedenfor
0	0.064	0.076	-16125.	7111310079	Honorarer og diverse andre tjenes- ter
0	0.016	0.350	-1030.	7111310629	Skipsreparasjoner m.v.
0,081	0.060	0.155	-8862.	7111310720	Provisjon, omsetning av brukte konsumvarer
0	0.059	0.048	-9527.	7111310907	Utleie av maskiner og utstyr til næringslivet og andre forr.tjenester
0	0.043	0.122	-260.	7111310925	Undervisning og forskningstjenester
0	0.013	0.347	-325.	7111310654	Andre motorkjøretøy, sykler og andre transportmidler, deler til disse m.v.
0	-0.000	-0.000	-5525.	7112010699	Boring etter olje og gass, utleie av borerigger
0	0.	0.	-3760.	7112310824	Olje- og gasstransport med rør

4. BRUK AV KOEFFISIENTENE TIL EN DEKOMPONERING AV IMPORTEN I 1976

Ved hjelp av de kryssløpskorrigerte importkoeffisientene fra kapittel 3 skal vi i dette kapittelet forsøke å vise hvor stor del av importen som følger av de ulike shuttleveringsaktivitetsnivåene. Dermed vil vi kunne si hvor stor del av importen som følger av at f.eks. privat konsum i 1976 var ca. 93,7 milliarder kroner. For oversiktens skyld har vi foretatt beregningen på et noe høyere aggregatingsnivå enn tabellene i kapittel 3 viser.

Som nevnt i kapittel 2 er noen vareinnsatsaktiviteter i modellen fortsatt eksogene slik at forbindelsen mellom produksjon og vareinnsats er brutt. Dette er gjort for noen få produksjonsaktiviteter hvor en antar at modellbrukeren har mer informasjon om vareinnsatsen enn det faste kryssløpskoeffisienter innebefatter, eller at spesielle forhold (f.eks. værforhold i jordbruket) tilsier et mindre rigid forhold mellom produksjon og vareinnsats. Denne løsningen skaper visse problemer for vår bruk av modellen, idet f.eks. en økning i bruttofraktinntektene i utenriks sjøfart i faste priser ikke automatisk medfører økt vareinnsats herunder økt bruk av importvarer. Ved bruk av tallene fra kapittel 3 til en dekomponering av importen etter shuttleveringstype har vi derfor forsøkt å fordele den importen som går til vareinnsatsaktivitetene på "tilhørende" shuttleveringstype. Den eneste innsatsvareaktivitet vi ikke har vært i stand til å gjøre dette med er 23165 10006 "Oljeplattformer, olje- og gassrørledninger m.v., reparasjoner" som er vareinnsatsaktivitet i sektoren 23165 "Utvinning av råolje og naturgass". Grunnen til dette er at vareleveransene fra denne sektoren dels går til eksport og dels går

som vareinnsats til sektorene 23460 "Raffinering av jordolje". For oversiktens skyld viser vi i tabell 4.1 den import som direkte og indirekte kan henføres til de eksogene vareinnsatsaktivitetene. Av tabellen går det fram at vareinnsatsen i jordbrukssektorene ikke har så høyt importinnhold, mens olje-sektorene og utenriks sjøfart derimot er meget importkrevende.

Tabell 4.1. Import som følger av eksogen vareinnsats

Sektor	Nivå i mill.kr	Importandel	Beregnet import
Jordbruk planteproduksjon	1 890	0.241	456
Jordbruk husdyrprod. m.v.	4 727	0.187	882
Utvinning av råolje og naturgass	838	0.578	484
Boring etter olje og gass som særskilt virksomhet på kontinentalsokkelsen	318	0.490	156
Olje og gasstransport med rør	72	0.977	70
Utenriks sjøfart	9 940	0.953	9 473

Tabell 4.2 viser importinnholdet for hovedgrupper av det private forbruket. Gruppen "Klær og skotøy" skiller seg ut som den mest importkrevende. Gruppen "Transport, post- og teletjenester" er ikke så importkrevende som man intuitivt skulle tro. Dette henger sammen med at de konsumsektorene som direkte knytter seg til kjøp og drift av egne transportmidler (biler, sykler osv.) er så belagt med avgifter at importprisen er relativt lav i forhold til kjøperprisen som sektornivåene regnes i. Fra kapittel 3 finner vi ut at disse sektorene har en importkoeffisient på bare ca. 0.28, dvs. ubetydelig høyere enn privat konsum i alt som har en kryssløpskorrigert importkoeffisient på om lag 0.26 i 1976. Det siste tallet framkommer ved å dividere beregnet importnivå med privat konsum. Ettersom importen i 1976 var 86 592 mill.kr, finner vi fra tabell 4.2 at 28,4 prosent av denne importen følger av at privat konsum var 93 693 mill.kr.

Tabell 4.2. Import som følger av privat konsum

Konsumgruppe	Nivå i mill.kr	Importandel	Beregnet import
Matvarer ¹⁾	19 571	0.275	5 387
Drikkevarer og tobakk	6 557	0.118	774
Klær og skotøy	8 028	0.448	3 598
Bolig, lys og brensel	12 388	0.083	1 030
Møbler og husholdningsartikler	8 419	0.344	2 896
Helsepleie	8 191	0.063	516
Transport, post- og teletjeneste	11 833	0.239	2 833
Fritidssyssler og utdanning	7 687	0.284	2 181
Annet konsum	8 885	0.172	1 531
Spesifisert konsum	91 559	0.227	20 746
Nordmenns konsum i utlandet	4 551	1.000	4 551
Utlendingers konsum i Norge ²⁾	2 417	0.289	699
Privat konsum	93 693	0.263	24 598

1) Importen til de eksogene vareinnsatsaktivitetene i jordbruk antas i sin helhet å gå til framstilling av matvarer. 2) Importandelen er beregnet ved å anta at utledninger har samme importkoeffisient som nordmenn for de enkelte varegruppene. Fordelingskoeffisienter for utlendingers konsum i Norge $F_{C_{PU}}$, er gitt i MODIS-notat nr. 2.

Tabell 4.3 og 4.4 viser importen som skyldes ulike deler av offentlig konsum fordelt på stats- og trygdeforvaltningen og kommuneforvaltningen. Offentlig konsum består av vareinnsats pluss lønn og kapitalslit minus gebyrer. Av disse postene er det bare vareinnsatsen som har noe importinnhold, idet gebyraktivitetene i MODIS bare har output.

Tabell 4.3. Import som følger av offentlig konsum, stats- og trygdeforvaltningen

Sektor	Nivå i mill.kr	Importandel	Beregnet import
Hjelpevirksomhet for landtransport (veier, gater)	896	0.195	175
Offentlig administrasjon	4 636	0.105	487
Forsvar	5 289	0.221	1 169
Undervisnings- og forskningsvirksomhet	2 284	0.064	146
Annet	1 039	0.111	115
<u>Statlig konsum</u>	<u>14 144</u>	<u>0.148</u>	<u>2 092</u>

Tabell 4.4. Import som følger av offentlig konsum, kommuneforvaltningen

Sektor	Nivå i mill.kr	Importandel	Beregnet import
Hjelpevirksomhet for landtransport (veier, gater)	1 190	0.194	231
Offentlig administrasjon	2 883	0.075	217
Undervisnings- og forskningsvirksomhet	7 161	0.053	380
Helse- og veterinærtjenester	2 045	0.215	439
Sosial omsorg og velferdsarbeid	1 440	0.059	85
Annet	748	0.147	110
<u>Kommunalt konsum</u>	<u>15 467</u>	<u>0.095</u>	<u>1 462</u>

De importkoeffisientene som finnes i tabell 4.3 og 4.4 kan ikke direkte leses ut av tabellene i kapittel 3. Det skyldes at aktivitetsnivåene der ikke tar med lønn og kapitalslit. Vi har derfor beregnet importkoeffisienten ved hjelp av nasjonalregnskapstall for offentlig konsum etter sektor i løpende 1976-priser og det importvolum som modellen beregner i 1976-priser for vareinnsatsaktivitetene. I tabellene i kapittel 3 er nemlig importkoeffisientene beregnet ved å dividere det kryssløpskorrigerte importvolumet med total vareinnsats, mens tallene i tabell 4.3 og 4.4 framkommer ved å dividere det samme importvolumet med offentlig konsum etter sektor.

Av tabell 4.3 ser vi at forsvarer er den mest importkrevende konsumposten i stats- og trygdeforvaltningen, mens utdanning og forskningsvirksomhet er minst importkrevende. I alt ser vi at stats- og trygdeforvaltningens konsum er lite importkrevende. Importandelen var i 1976 bare om lag 0,15. Import til stats- og trygdeforvaltningen utgjorde i 1976 bare 2,4 prosent av samlet import.

Kommuneforvaltningens konsum er mindre importkrevende enn konsumet i stats- og trygdeforvaltningen (jfr. tabell 4.4). Igjen ser vi at undervisning og forskningsvirksomheten er minst importkrevende, mens helse- og veterinærtjenester er mest importkrevende. Importandelen i alt var bare om lag 0,1, og importen til kommuneforvaltningen utgjorde bare 1,7 prosent av samlet import.

Tabell 4.5. Import som følger av bruttoinvesteringer

Investeringsart	Nivå i mill.kr	Importandel	Beregnet import
Bygninger og anlegg	25 803	0.205	5 296
Skip og båter	11 663	0.823	9 604
Eksport av eldre skip	2 579	0	0
Annet transportmateriell	3 902	0.470	1 836
Maskiner, redskap m.v.	11 134	0.542	6 035
Oljeplattformer m.v. ¹⁾	10 802	0.879	9 498
Lagerendring ²⁾	1 855	0.897	1 664
<u>Bruttoinvesteringer i alt</u>	<u>62 580</u>	<u>0.542</u>	<u>33 933</u>

T) Importen til den eksogene vareinnsatsaktiviteten i sektoren 23717 "Boring etter olje og gass som særskilt virksomhet på kontinentalsokkelen" antas i sin helhet å være leveranser til investeringssektoren 20 138 (20 538 i MODIS IV). 2) I motsetning til Nasjonalregnskapet skiller MODIS IV mellom lagerendring av norskproduserte og importerte varer. De to lagerendringstypene har kryssløpskorrigert importkoeffisienter på h.h.v. 0.827 og 0.989, mens koeffisienten for lagerendring totalt er 0.897. Årsaken til den høye koeffisienten for norskproduserte varer skyldes den spesielle varesammensetning på lagerendringen i 1976.

Tabell 4.5 viser at bruttoinvesteringer i skip og båter samt oljeplattformene o.l. er meget importkrevende. Investeringer i bygninger og anlegg derimot er betydelig mindre importkrevende. Andre investeringer inntar en mellomstilling. I alt ser vi at investeringer er svært importkrevende og 39,2 prosent av all import i 1976 følger av investeringsnivået.

Tabell 4.6 viser importen som skyldes eksport. Vi ser hvor importkrevende utenriks sjøfart er sammenlignet med annen eksportvirksomhet. Alt i alt må vel eksporten kunne sies å være ganske importkrevende. De tallene som finnes i tabell 4.6 underrepresenterer også importinnholdet noe fordi en del av importen (ca. halvparten) til den eksogene vareinnsatsaktiviteten i sektoren 23 165 "Utvinning av råolje og naturgass" egentlig tilfaller eksporten av råolje m.v. og naturgass, noe vi ikke har tatt hensyn til i tabellene. Som ventet er tjenesteeksporten mindre importkrevende enn vareeksporten. Samlet eksport har en importandel på 0,34 og 27,9 prosent av samlet import i 1976 følger av eksportnivået dette året.

Tabell 4.6. Import som følger av eksport

Eksporttype	Nivå i mill.kr	Importandel	Beregnet import
Varer	38 906	0.323	12 564
Nye skip	2 326	0.376	874
Eldre skip	2 579	0	0
Bruttofrakter i utenriks sjøfart ¹⁾	17 325	0.515	8 926
Fraktinntekter i andre samferdsel	1 695	0.228	387
Tjenester ²⁾	7 296	0.190	1 388
<u>Eksport i alt</u>	<u>70 127</u>	<u>0.344</u>	<u>24 139</u>

1) Importen til den eksogene vareinnsatsaktiviteten i sektoren 23830 "Utenriks sjøfart" antas i sin helhet å gå til eksportsektor 71105. 2) Importen til den eksogene vareinnsatsaktiviteten i sektoren 23824 "Olje- og gasstransport med rør" antas i sin helhet å gå til eksportsektoren 71121.

Tabell 4.7 sammenfatter resultatene fra de øvrige tabellene. Som vi ser av sumlinjen har modellen overestimert total import i basisåret med om lag 0,3 prosent. Vi ser videre at de enkelte sluttleveringstypene har svært forskjellige importandeler totalt sett; konsumpostene markerer seg som de med lavest importandeler og bruttoinvesteringer med høyest. Den høye importkoeffisienten for bruttoinvesteringer skyldes i noen grad at det i 1976 var store investeringer i skip og båter samt innenfor oljevirksomheten. En politikk som på kort sikt tok sikte på å begrense importen ville således ha størst virkning ved å begrense investeringene innenfor disse sektorene gitt at den underliggende importstruktur er konstant. Virkningen av redusert konsum har mindre effekt på importen, men her kan gjennomsnittsbehandlingar gi et feilaktig bilde av virkningen på importen. I neste kapittel skal vi derfor se på virkningen på importen av en marginal endring i privat konsum.

Tabell 4.7. Faktisk og beregnet import i 1976

Sluttleveringstype	Nivå i mill.kr	Importandel	Beregnet import	Andel av total import
Privat konsum	93 693	0.263	24 598	0.285
Offentlig konsum	29 611	0.120	3 554	0.041
Stats- og trygdeforv.	14 144	0.148	2 092	0.024
Kommuneforv.	15 467	0.095	1 462	0.017
Bruttoinvesteringer	62 580	0.542	33 933	0.392
Eksport	70 127	0.344	24 139	0.279
Ufordelt vareinnsats	838	0.578	484	0.006
<u>Sum</u>	<u>86 708</u>		<u>1.003</u>	

5. MARGINALE IMPORTKOEFFISIENTER FOR PRIVAT KONSUM

De importkoeffisientene som finnes i tabell 4.2 er gjennomsnittlige importkoeffisienter, dvs. hvor mye import som direkte og indirekte finnes i hver krone konsum. For visse formål vil det være vel så interessant å kjenne til importkoeffisientene ved en marginal endring i total konsumutgift. Anta at alle priser er konstante og at etterspørselen etter konsumgruppe nr. i kan skrives som:

$$C_i = A_i C^E_i \quad i = 1, 2, \dots, 9$$

hvor A_i er en konstant og E_i er Engelelastisiteten til konsumgruppe nr. i. C er total konsumutgift. La oss kalle importkoeffisientene for B_i slik at den importen som direkte og indirekte følger av økt konsum av gruppe nr. i er $B_i = b_i C_i$. Pr. krone økt total konsumutgift blir da importøkningen som følger av økt konsumgruppe nr. i:

$$\frac{dB_i}{dC} = E_i \frac{B_i}{C} = E_i \frac{b_i}{C_i} = E_i b_i \alpha_i$$

hvor α_i er budsjettandelen for konsumgruppe nr. i. dB_i/dC kalles da den marginale importkoeffisient i konsumet. Den gjennomsnittlige importkoeffisienten viser importvirkningen av økt konsum når alle konsumposter står i et fast forhold til hverandre gitt ved budsjettandelene mens de marginale også tar hensyn til endring i budsjettandelen.

Tabell 5.1. Marginale importkoeffisienter for privat finansiert konsum 1976¹⁾

Konsumgruppe	Marginal importandel	Gjennomsnittlig importandel	Budsjett- andel
Matvarer	0.025	0.046	0.224
Drikkevarer og tobakk	0.006	0.009	0.075
Klær og skotøy	0.032	0.042	0.093
Bolig, lys og brensel	0.009	0.012	0.142
Møbler og husholdningsartikler	0.041	0.033	0.096
Transport, post- og teletjenester	0.064	0.032	0.135
Fritidssyssler og utdanning	0.040	0.024	0.085
Annet konsum	0.020	0.017	0.100
Nordmenns konsum i utlandet	0.055	0.052	0.052
Privat finansiert konsum	0.292	0.267	1.002

1) Konsum av "Helsepleie" og "Skolegang" er eksogen i MODIS IV, og vi har derfor ingen Engelelastisiteter for disse konsumpostene. De andre Engelelastisitetene og budsjettandelene oppfyller betingelsene $\sum_i E_i \alpha_i = 1$ slik at vi kan ikke innføre noen ny Engelelastisitet uten at denne betingelsen brytes.

Tolkningen av tallene i tabell 5.1 er at ved en økning i privatfinansiert konsum på 100 millioner øker importen til matvarer med 2,5 millioner, klær og skotøy 3,2 millioner osv., i alt en økning på 29,2 millioner. Gjennomsnittstallene refererer seg til totalt privatfinansiert konsum i 1976. De gjennomsnittlige importkoeffisientene i tabell 5.1 skiller seg fra importkoeffisientene i tabell 4.2 ved at vi nå ser på import i forhold til totalt privat konsum, mens koeffisientene i tabell 4.2 er beregnet i forhold til nivået på hver konsumpost.

Av tabell 5.1 ser vi at privat konsum har en noe høyere importkoeffisient marginalt enn gjennomsnittlig. Det skyldes at konsumgrupper med Engelelastisitet over én gjennomsnittlig har noe høyere importkoeffisient enn andre konsumgrupper. Med mindre det skjer endringer i relative priser som forstyrrer dette bildet skulle vi dermed over tid få noe økende importkoeffisienter i gjennomsnitt. Særlig ser vi hvordan konsumgruppen "Transport, post- og teletjenester" marginalt står for en dobbelt så stor del av importen som gjennomsnittlig. Denne gruppen har altså en Engelelastisitet som er betydelig større enn én.

Tabellvedlegg. Engelelastisiteter og budsjettandeler for nordmenns privatfinansierede konsum i 1976

Engel- elastisiteter	Budsjett- andeler i prosent		Betegnelse
0	0,414	3390110250	Mjøl og gryn m.v. varer av poteter
0,36517	1,660	3390210255	Bakervarer
0,56804	6,450	3390310201	Kjøtt, kjøttvarer og egg
0,24344	1,165	3390410220	Fisk og fiskevarer
0,48689	0,572	3390510201	Kjøtt- og fiskehermetikk
0,16230	1,998	3390610211	Mjølk, fløte, hermetisk mjølk og mjølke- pulver
0,34083	0,924	3390710212	Ost
0,54370	0,276	3390810213	Smør
0,08114	0,322	3390910245	Margarin, spiseoljer o.l.
0,43008	0,669	3391010111	Friske grønnsaker
0,96566	1,498	3391110106	Frisk frukt
1,41198	1,721	3391210215	Tørket frukt, friske bær og konservert frukt og grønnsaker
2,19100	0,391	3391310111	Poteter
0,48689	1,448	3391410260	Kakao og kokesjokolade, spisesjokolade, drops o.l.
0,28402	2,870	3391510266	Sukker, kaffe, te, iskrem og andre matvarer
1,62296	1,046	3391610285	Selters, brus o.l.
0,93320	1,401	3391710280	Øl
0,55181	2,574	3391810275	Vin, brennevin og sprit
0,56804	2,477	3391910290	Tobakk
0,81148	6,893	3392010333	Bekledn.art.
0,26779	0,922	3392110300	Tøyler og garn
0,81148	1,478	3392210330	Skotøy og skorep.
0,81148	10,074	3392310885	Bolig
1,07927	2,819	3392410685	Elektrisitet
0,60050	1,272	3392510468	Brensel
1,33894	5,031	3392610375	Møbler, gulvtepper, tekstiler og utstyr
1,21722	2,192	3392710591	El. hushold.app., kjøkkenredsk., glass, dekketøy
0,75468	1,296	3392810446	Div. husholdn.art. og tjenester, forsikr. av innbo og løsøre
0	1,107	3392910965	Leid hjelp til hjemmet
2,43445	5,084	3393110651	Kjøp av egne transp.midl.
2,11797	2,503	3393210461	Bensin og olje
2,23969	1,691	3393310956	Andre utg. til drift og vedlikeh. av egne transp.midl.
0,67353	2,962	3393410806	Bruk av off. transp.midl.
0,99001	1,293	3393510861	Porto, telefon og telegrammer
2,43445	1,668	3393610610	Tv- og radiomott.
1,59051	3,061	3393710681	Sportsutst., leketøy, grammofonplater m.v. og blomster
1,10361	1,463	3393810950	Off. forestill, tv- og radiolisens, lotteri, tipping m.v.
0,88451	1,555	3393910416	Bøker og aviser
0,47066	0,713	3394010417	Ukeblad og tidsskr., skrivemateriell
1,67165	0,723	3394210446	Kosmetiske preparater, tannkrem
1,21722	1,143	3394310961	Hårpl., skjønnhetspls., toalettsåpe og andre toalettart.
1,05493	1,400	3394410681	Reiseeffekter, smykker, ur og andre varer
1,05493	3,847	3394510762	Restauranter, hoteller, selskapsreiser o.l.
1,18477	2,844	3394610939	Tj. fra forsikr. og andre tj.
1,05493	4,329	3399110066	Nordmenns konsum i utl. reisetrafikk
1,05493	0,875	3399110067	Nordmenss konsum i utl. Norske sjøfolk